

РЕЗОЛЮЦІЯ

МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ВЕБІНАРУ «LAND MANAGEMENT AND LAND MARKET DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S EFFORTS TO JOIN THE EU: EXPERIENCES FROM ESTONIA AND LATVIA»

Заслухавши та обговоривши доповіді про проблеми вивчення зарубіжного досвіду управління земельними ресурсами контексті інтеграції в ЄС, досвід трансформації землеустрою та земельних відносин у Естонії та Латвії та визначення пріоритетних напрямів розвитку земельних відносин для України, учасники вебінару намагалися визначити перспективи розвитку земельних відносин в Україні:

1. Естонія, пішла шляхом відновлення історичної справедливості та повернення права володіння землями тим, хто панував на ній до 1940 року. Щодо купівлі-продажу земельних ділянок, то громадяни країн Європейського Союзу мають право придбати землю при умові ведення на ній сільськогосподарської діяльності. Громадяни держав за межами Євросоюзу мають право використовувати земельні ділянки площею до 10 га. Що стосується дрібних ділянок, то їх можна придбати вільно громадянину будь-якої країни. На сьогоднішній день, в Естонії переважають орендні відносини, біля 60 % земель сільськогосподарського призначення орендують виробники продукції сільськогосподарства.
2. Земельна реформа Латвії починалася з повернення права власності на сільськогосподарські землі спадкоємцям родин, які вели на ній господарську діяльність до 1940 року. Реформа давала можливість сільським жителям купувати земельні ділянки у приватну власність та змінювати її цільове призначення. Після приєднання Латвії до Європейського Союзу, ринок земель був відкритий, також всі обмеження були зняті. Однак, згідно прийнятих змін до Закону «Про приватизацію землі в сільській місцевості» іноземцям заборонено купувати земельні ділянки, якщо вони не проживають в Латвії. Якщо особа має намір

придбати землю, вона має володіти латинською мовою. До того ж, покупець має на латинській мові подати план землекористування та відповісти на всі питання комісії спеціального органу самоврядування. Щодо переважного права викупу земельної ділянки, то в Латвії воно належить орендарю землі, місцевого самоврядування та Латвійського Земельного фонду. Концентрація земель у власності однієї особи контролюється за допомогою відповідних обмежень і становить до 2000 га. До того ж суворо контролюється виконання вимог землекористування в аграрному секторі.

3. Невід'ємним пунктом угоди оренди земельних ділянок є умова щодо охорони земель, згідно якої землекористувач несе адміністративну відповідальність у разі погіршення якісного стану земельних ресурсів. Система орендних відносин в країнах Європейського Союзу досить добре налагоджена, що позитивно позначається на розвитку підприємницької діяльності в сільському господарстві. Гармонійний розвиток та організація агропідприємств дає можливість забезпечити ефективне землекористування, продовольчу безпеку, збільшити конкурентоспроможність та експортний потенціал держав Європи.
4. Ринковий обіг даних країн досить добре розвинений та функціонує на належному рівні, завдяки здійсненню дієвого контролю за використанням та охороною сільськогосподарських земель.
5. Формування та становлення ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення в нашій державі повинно здійснюватись з урахуванням міжнародного досвіду регулювання земельних питань, оскільки ті моделі регулювання ринку земель, які використовують у світі вже мають відповіді на певні питання, що тільки починають виникати в Україні.

**Заступник Голови оргкомітету,
доктор економічних наук, професор**

Т.О. Євсюков

**Відповідальний секретар,
кандидат економічних наук, доцент**

Л.А. Гунько